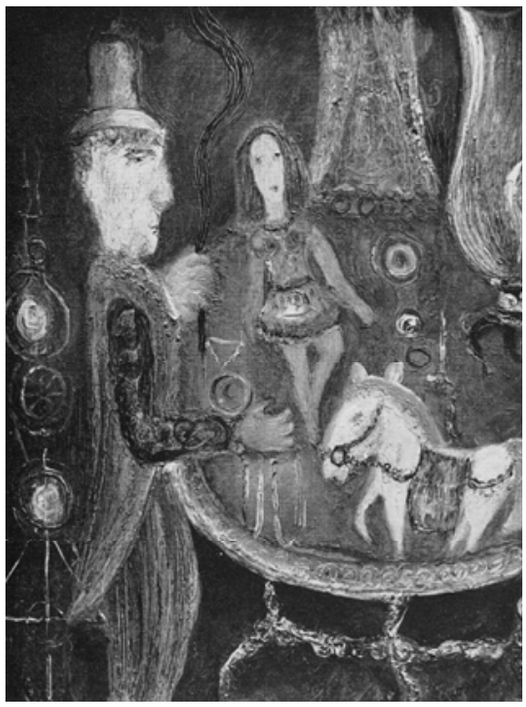

KOUZELNÍK I./IL MAGO I, 1968

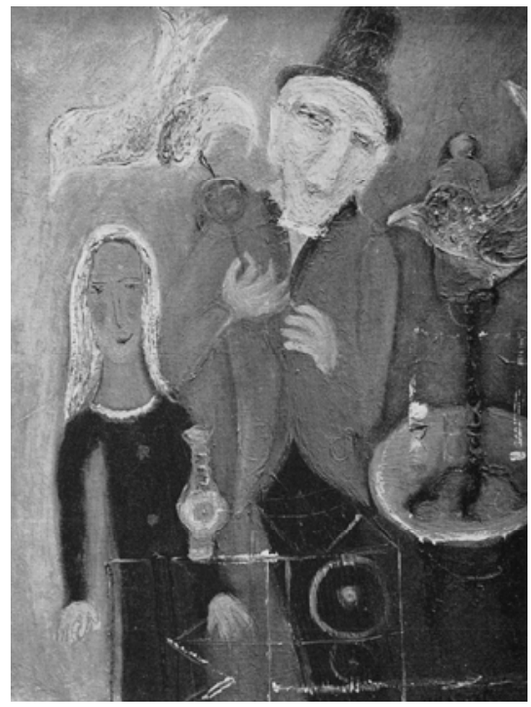

KOUZELNÍK II./IL MAGO II, 1968

Na počátku tvorby Jindry Husárikové bylo okouzlení světem pohádek, manéží a kolotočů, vyjádřené s živelnou radostí ze sytých barev, rozmanitých tvarů a nespoutaného pohybu. Později přibývala další témata: balady, vesnice se svými událostmi křtů, svateb, pohřbů a poutí, i motivy z všedního městského dne. Představy, zážitky, vzpomínky. Ale onen první, základní akord – dětský údiv nad zázraky každodenního života – zněl a zní v její tvorbě dodnes. Snad právě to způsobilo, že obrazy této malířky upoutaly i Paříž, zaplavenou výstavami nejrafinovanějších směrů. V týdeníku „Arts et Loisiers" napsal kritik Raymond Charmet k její výstavě v Galerii d´Institut: „Jedinečné a doslova nabité kompozice Češky Jindry Husárikové evokují živelný, úsměvný svět – tak jak je blízký našemu vlastnímu poznání". První veřejné vystoupení mladé malířky mělo v Paříži veliký úspěch, a nejinak je tomu dnes, na domácí půdě.

Bývá zvykem pátrat u výtvarného díla po vzorech, jež je tak či onak ovlivnily. I tentokrát jmenovali bychom snadno: Matisse, Chagall, kteří ovšem na počátku padesátých let byli pro žáky uměleckých škol tabu. Malířka je poznala až mnohem později. I pak pro ni setkání s těmito umělci znamenalo spíš jen pocit resonance stejně laděné struny. Svou úlohu v jejím vývoji hrála jistě i okolnost, že souběžnou, druhou větví její tvorby jsou textilní návrhy. Jsou to vlastně „výtvarné etudy", v nichž si mohla odreagovat většinu abstraktních tendencí, které v těchto letech ovládly pole. V obrazech však zůstala věrna realitě, jako fondu, v němž je skryto nespočet dráždivých možností.

Její obrazy jsou barevné a veselé, jako pouťové korály, zabydlené radostí, vytržením, tajemstvím nebo velkým klidem. Její kolotoče se opravdu točí, žádoucí jako

In early works of Jindra Husáriková there was enchantment with the world of fairy-tales, arenas and merry-go-rounds, expressed with spontaneous pleasure with deep colours, various shapes and unbound motion. Later she added other themes: ballads, villages with baptisms, weddings, funerals and feasts, and motives of ordinary urban life. Images, experiences, memories. But the first, basic chord – childish surprise with miracles of everyday life – has been present in her works ever since. That may be the reason why the paintings of this artist attracted Paris, flooded with all sorts of most refined trends. The weekly "Arts et Loisiers" published an article by the critic Raymond Charmet about her exhibition in the Gallery d´Institut: "The unique and literally charged compositions of the Czech painter Jindra Husáriková evoke elemental, smiling world – close to our own cognition ". The first public appearance of the young painter in Paris met with great success, and the same is true now at home.

It is a common habit to look for models affecting a work of art. This is easy in this case, too: Matisse, Chagall, who were obviously a taboo for students of art school in the early fifties. The painter only got to know them much later. And even then the meeting with them only represented a feeling of resonance of a similarly tuned string. Her artistic language was certainly also affected by the other area of her interest, textile designs. They were "visual studies" in which she could discharge most of her abstract trends then governing the area. Her paintings could thus remain faithful to the reality as a source hiding infinite exciting options.

Her paintings are colourful and merry, as marbles, inhabited with joy, excitement, mystery of great peace. Her merry-go-rounds really go round, desirable like in a child´

v dětském snu, Artisté jsou lidé neomezených možností, Kmotra u ní s celou vážností přijímá svůj podíl na osudech právě narozeného člověka, očima své Bernadetty vidí malířka zjevení Panny. Nad překrásným Zahradníkem cítíš mystiku proměny nepatrného zrníčka v list a plod a Svačina v trávě má pohodu těch vzácných chvil, kdy je člověk harmonicky zajedno s přírodou. Ty obrazy evokují pocit velkého, bezpečného zakotvení, jsou vlastně jakoby lékem: proti malověrnosti, strachu, lhostejnosti, pustotě a okoralosti srdce.

Zdenka Čepeláková, 1967

Jsou malíři, a Jindra Husáriková k nim patří, kteří malují proto, že malování je jim naprostou samozřejmostí, celým životem, naplněním jeho smyslu. Prostě nemohou nemalovat.

Její osobitý svět se zdá neopakovatelný a nenapodobitelný. Zabydlela se v něm fantazie, hravost a snění. Není tu místa pro velké a silné myšlenky, pro vznešenost ideálů ani patos vášní. Je tu však přemíra citu, niterních výpovědí o radosti i smutku lidského srdce, o jeho křehkosti a zranitelnosti. Bedlivý pozorovatel zde nachází klíč k leckterým tajemstvím lidského nitra.

Každý z nás se narodí jako dítě a s postupem let ztrácí většinu toho, co činí dětský svět nejkrásnější: spontánnost a ryzost citu, důvěřivost a upřímnost. Jindra Husáriková měla u přírody asi protekci. O mnohé z toho nebyla nějakým zázrakem ochuzena, mnohé z toho neztratil ani její charakter, ani její umění. Taková, jakou ji znáte v životě, taková je i ve svých obrazech. To ony nás navracejí do kouzelných dob dětských her, kolotočů a cirkusových stanů. To ony nám poodhalují oponu

s dream, artistes are people of infinite abilities, godmothers solemnly take over their shares in the destiny of the newly born human beings, Bernadetta lends her the eyes to see revelation of the Virgin. The charming gardener makes you feel the mysticism of transformation of a little grain in a leaf and a fruit and a snack in the grass breathes out the peace of the rare moments when man experiences harmonic unity with the nature. The paintings evoke the feeling of a grand, safe anchoring, being a cure of faithlessness, fear, indifference, emptiness and drabness of the heart.

Zdenka Čepeláková, 1967

There are painters, and Jindra Husáriková certainly is one of them, who paint because painting is quite natural for them, their whole lives, the sense of their lives. They simply cannot stop painting.

Her individual world seems unique and impossible to imitate, inhabited with fantasy, playfulness and dreams. There is no space for great and strong ideas, solemn ideals or pathetic passions. But her world abounds with feelings, internal utterances and joys and sorrows of human heart, its fragility and vulnerability. A careful observer will find there a key to many a secret of human inside.

Each of us is born as a child and as the years pass we lose most of what makes the child´ s world so beautiful: spontaneity and purity of feelings and emotions, trust and sincerity. Jindra Husáriková was probably favoured by the nature. She miraculously managed to keep most of the gift of the nature inside her and in her work. Her paintings are like herself and her life. Her paintings remind us of the lovely times of children´ s plays, merry-go-rounds and circus marquees. They unveil the curtain of the stage from

TINGL-TANGL/TINGLE-
-TANGLE, 1969

jeviště, z něhož jsme byli jako herci dávno vykázáni a jehož dramatické příběhy můžeme pozorovat už jen jako vzdálení diváci.

Postavíte-li si malířčiny obrazy jeden vedle druhého, uvidíte před sebou řadu příběhů. Celý filmový sled osudů dětí, dívek, starců, mrtvých i živých. S přibývajícími léty a s vrstvením autorčiných zážitků ubývá těch veselých a přibývá vážných, melancholických, smutných. Ne však krutě tragických, drsných a drásavých. I pohřeb je tu spíše odevzdaně a moudře usměvavý, prostý okázalého žalu a tupé bolesti.

Anna Linhartová, 1967

...Její svět je světem okouzlení. Ti, kteří kráčí cestou neintelektuálního chápání života, jsou jejími sourozenci. Předků má mnoho, především jmenovaného Chagalla, primitivy středověké i moderní, van Gogha, Ensora, německý expresionismus a kdoví koho ještě. Ale na tom nezáleží, důležité je, že všechno splývá v jediný nerozpojitelný celek, jemuž nechybí ryzí cit, ani pevná forma. Obrazy mají vysokou malířskou kulturu, jakou není možno odkoukat či napodobit. Tu má jen rodilý malíř...

Karel Miler, 1967

...Husáriková pracuje na svých dřívějších obrazech s chamtivou chutí po barvách, ostré kontrasty, hustě sestavené plochy: ale existuje tu také vývojová linie jejího malířství k subtilnější a více související barevnosti. Všude je cítit přítomnost prudkého temperamentu, jehož citové zážitky se přímo vyjadřují v rytmech barev a obrazů, čímž se proměňují v neomezenou poetickou svobodu...

Tord Baeckström, 1968

which we as actors were expelled long ago and whose dramatic stories can only be viewed by us now from a remote auditorium.

If you place her paintings one next to another you can see a series of stories. A film sequence of destinies of girls, old men, the dead and the alive. With years and new experiences the merry stories are more and more replaced with serious, melancholic or sad ones. But never cruel, tragic, rude and heartrending. Even funerals evoke a resigned and wise smile free of the showy cries and blunt pain.

Anna Linhartová, 1967

...Her world is a world of enchantment. Those who walk along the path of non-intellectual approach to life are her siblings. She has a lot of ancestors, including the above-mentioned Chagall, mediaeval and modern primitives, van Gogh, Ensor, German expressionism and who knows who else. But that is not important, what is important is that all that merges into a single indivisible whole, abounding with pure emotion and fixed form. Her paintings show high artistic culture that cannot be learned or imitated. Such culture is inherent in true painters only...

Karel Miler, 1967

...Husáriková works on her past paintings with a greedy taste for colours, sharp contrasts, dense areas: but there is also a development line in her achievement towards a more subtle and more closely related colour pattern. Presence of strong temperament can be felt everywhere, and emotional experiences are directly expressed in rhythms of colours and images, transformed into infinite poetic freedom...

Tord Baeckström, 1968

TERASY/TERRACES, 1970

KOUZELNÁ LAMPA/MAGIC LAMP, 1969

Tak abychom udělali jakýsi příměr, svět podle Chagalla, českého Chagalla rozumí se, ne snad v chromatické řadě barev, nýbrž ve způsobu vyprávění a v kompozici. Svět Husárikové nachází, v určitém momentu, své vyprávění, své osobité znázornění hlasem silným a upřímným, uprostřed bouřlivého víření zrodu (a zániku) uměleckých směrů.

Crispin Ahlström, 1968

Zdá se, že v obrazech Jindry Husárikové se představy neustále vznášejí mezi skutečnostní a fantazií. Klauni a žongléři, baletky a zamilované páry, jimž umělkyně dává život, jsou básnické postavy, které jakoby s ostychem byly uzavřeny v jejich vnitřní pravdě, ale zároveň s určitým nábojem fantazie. Každý její obraz je vyprávění, kde se příběhy z autorčina dětství mísí se zralejší touhou úniku v níž pestrobarevné, zelené a růžové, blankytné až tajemně fialové barvy vytvářejí nejen chromatickou dominantu, ale i působivé barevné tóny snové vize.

Angelo Dragone, 1969

Chceme-li stručně definovat osobnost Jindry Husárikové, nevyhneme se srovnání fantastického světa této československé malířky se světem Chagallovým. Je to svět pohádek, pramenících z hloubky dětské paměti, svět představ, které se neustále prolínají ve vířivém kaleidoskopu snů. Postavy těchto pohádek mají pečeť originality, proměnlivost motivů je odvislá od vztahu figurálního „typu" (který zvláštním způsobem připomíná famózní projev metafyzika Carrà) k okolí, do něhož je zasazen. Od obrazu k obrazu přechází vypráveč ská důslednost rozmarné umělkyně do tónin jemných i morbidních, ztlumených a hebkých, a utkvívá na okraji oblasti surrealismu.

Marziano Bernardi, 1969

To employ a simile, the world of Chagall, a Czech Chagall, of course, not so much in a chromatic series of colours but in the way of storytelling and composition. Husáriková´s world finds its story and its individual expression in a particular moment, speaks in a strong and sincere voice in the middle of the stir of beginnings and ends of art trends.

Crispin Ahlström, 1968

Jindra Husáriková´s paintings seem to float and oscillate between the reality and imagination. Clowns and jugglers, ballet dancers and couples in love, enlivened by the artist, are poetic characters, shyly locked inside their inner truth, but at the same time with a certain charge of imagination. Each of her paintings is a story, in which stories from the author´ s childhood mix with a more mature long for escape, in which the colourful, green and rose, light blue and dark purple colours create not only a chromatic dominant but also impressive colour tones of a dreamy vision.

Angelo Dragone, 1969

If you want a brief description of the personality of Jindra Husáriková, you cannot avoid a comparison of the fantastic world of this Czech painter with the world of Chagall. It is a world of fairy-tales, springing from the depths of child´

SLAVNOST/FESTIVAL, 1969

...pak se náhle spustil ohromný liják
Služka přes sebe přehodila havelok a běžela na dvůr
Když se vrátila do kuchyně byl havelok jako ze skla
Skleněný havelok
To se mně líbilo
Líbí se mi to dodnes

(Vítězslav Nezval: Skleněný havelok)

Tak začalo na nebevzetí všední skutečnosti u chlapce Vítězslava Nezvala. Básník Nezval slavil pak tento div ještě mnohokrát, v nesčíselných a bohatých variantách, k nimž dozrál časem a poznáním. Navždycky však zahalen do onoho prvního skleněného haveloku.

Malou Jindru Husárikovou vzali jednou do cirkusu. Liják poezie se jí snesl do pilin manéže, na unavené holubice, po sté vytažené z kouzelníkova cylindru, na pozlátko krasojezdkyň a akrobatek. Líbila se jí ta proměna obyčejných věcí. Líbí se jí dodnes i když malířka Jindra Husáriková dozrává časem a poznáním. Studia a evropské galerie před ní rozevřely celou složitost a šířku výtvarných problémů – i s nebezpečím slepých uliček epigonství. Život jí ukázal svá zákulisí i hloubky, do nichž je možno jej sledovat. Její vrstevníci se obraceli zcela jiným směrem. Po deseti letech izolace se jich většina odvrátila od skutečnosti, zprofanované socialistickým realismem a dychtivě reagovala na nové tendence světového umění. Nejrůznější formy nefigurativní tvorby ovládly počátek šedesátých let. Formální problémy, otázky po smyslu lidské existence, výpravy do lidského podvědomí, drastické vize a pesimistické závěry předznamenaly většinu tvorby tohoto období. Jedinou inspirací malířky Jindry Husárikové zůstala i v této době skutečnost. Dobrá i zlá, tajemná, melancholická i rozmarná – ale vždycky kotvící a jistá. Autorka v ní nehledá řešení životních problémů, neděsí se jí, ani před ní neutíká. Má vzácný dar vidět a žít ji v tom nejplnějším slova smyslu a přitom marnotratně rozdávat toto své tajemství. S vážně soustředěným zaujetím se dívá kolem sebe. Sleduje příběhy, situace a nitky vzpomínek – sleduje je clonou onoho lijáku, pod nímž se rozvíjejí duhové vějíře asociací. Představy se vynořují jedna z druhé, sdružují se a doplňují, tematicky i výtvarně v dokonalé syntéze. Těžko rozhodnout, kdy námět určuje barvy a vede štětec a kdy naopak sám výtvarný zážitek hledá ztělesnění v adekvátním námětu. Zaklínadlo prvního pohledu zůstalo svěží a nedotčené. To ono určuje všechny složky malířčina díla a slučuje je ve slitinu čistého zvuku. I toto dílo má zajisté analogie v evropském malířství – a nejen v něm. I tato autorka má své předky mezi malíři – a nejen mezi nimi. Ale jen čistá zvonovina může rezonovat na zvuk druhého zvonu. A vždycky svým vlastním a jediným hlasem.

Zdenka Čepeláková, 1969

Byli jsme již dříve svědky toho, jak českoslovenští malíři, a nejen Češi, ale i umělci z celého evropského východu, převzali cesty „mezinárodní výtvarné kultury" a vytvořili tak malbu originální, připusťme i tendenčně „pokrokářskou", která i posloužila ke zvýšení estetického zážitku, jež se rozvíjel v západním světě: pomysleme na

s memory, a world of images, overlapping and changing in a whirling kaleidoscope of dreams. The figures of these fairy tales bear a seal of originality, the changeability of motives depends on the relationship of the figural "type" (specifically reminding of the famous language of metaphysic Carrà) to the environment in which it is set. From painting to painting the narrative consistence of the whimsical artist passes from fine to morbid tones, attenuated and soft, resting on the edge of surrealism.

Marziano Bernardi, 1969

...and then suddenly a heavy downpour started
The maid put on a gown and ran to the yard
When she returned to the kitchen her gown was like glass
Glass Gown
That I liked
I still like that

(Vítězslav Nezval: Skleněný havelok [Glass Gown])

This was the beginning of ascension of everyday reality in the boy Vítězslav Nezval. The poet Nezval celebrated this wonder many times, in numerous and wealthy variants, maturing by time and knowledge. But always wrapped in his glass gown.

The child Jindra Husáriková was once taken to a circus. A downpour of poetry fell into the sawdust of the arena, over the tired doves, for a hundredth time pulled out of the magician´ s hat, over the glitters of the figure riders and artistes. She liked the transformation of ordinary things. And she still likes it, despite her maturation by time and knowledge. Her studies and European galleries opened up the full scope and complexity of art issues – with the dangers of blind ends and epigone approaches. Life showed her backstage and depths to be followed. Her contemporaries turned different directions. After a decade of isolation most of them turned away from the reality, profaned by socialist realism, eagerly reacting to new trends of world art. Early sixties were governed by all kinds of non-figurative painting. Formal issues, issues of the meaning of human existence, trips to human subconscience, drastic visions and pessimistic conclusions predestined most of the achievements of the period. The reality remained the sole inspiration of Jindra Husáriková in that period. Good and evil, mysterious, melancholic and whimsical – but always anchored and secure. The author did not look for solutions of her life problems in it, never afraid of it or escaping it. She is endowed with the special gift of seeing and living the reality in the fullest sense of the word, spreading this secret of hers around in handfuls. She looks around with serious and concentrated involvement, watching stories, situations and threads of memories through the curtain of the heavy downpour in which rainbow fans of associations unveil. The images emerge one from the other, grouping and complementing each other, thematically and artistically, in a perfect synthesis. It is hard to decide when the theme determines the colours and leads the brush and when the artistic experience seeks embodiment in an adequate theme. The incantation of the first look has remained fresh and in-

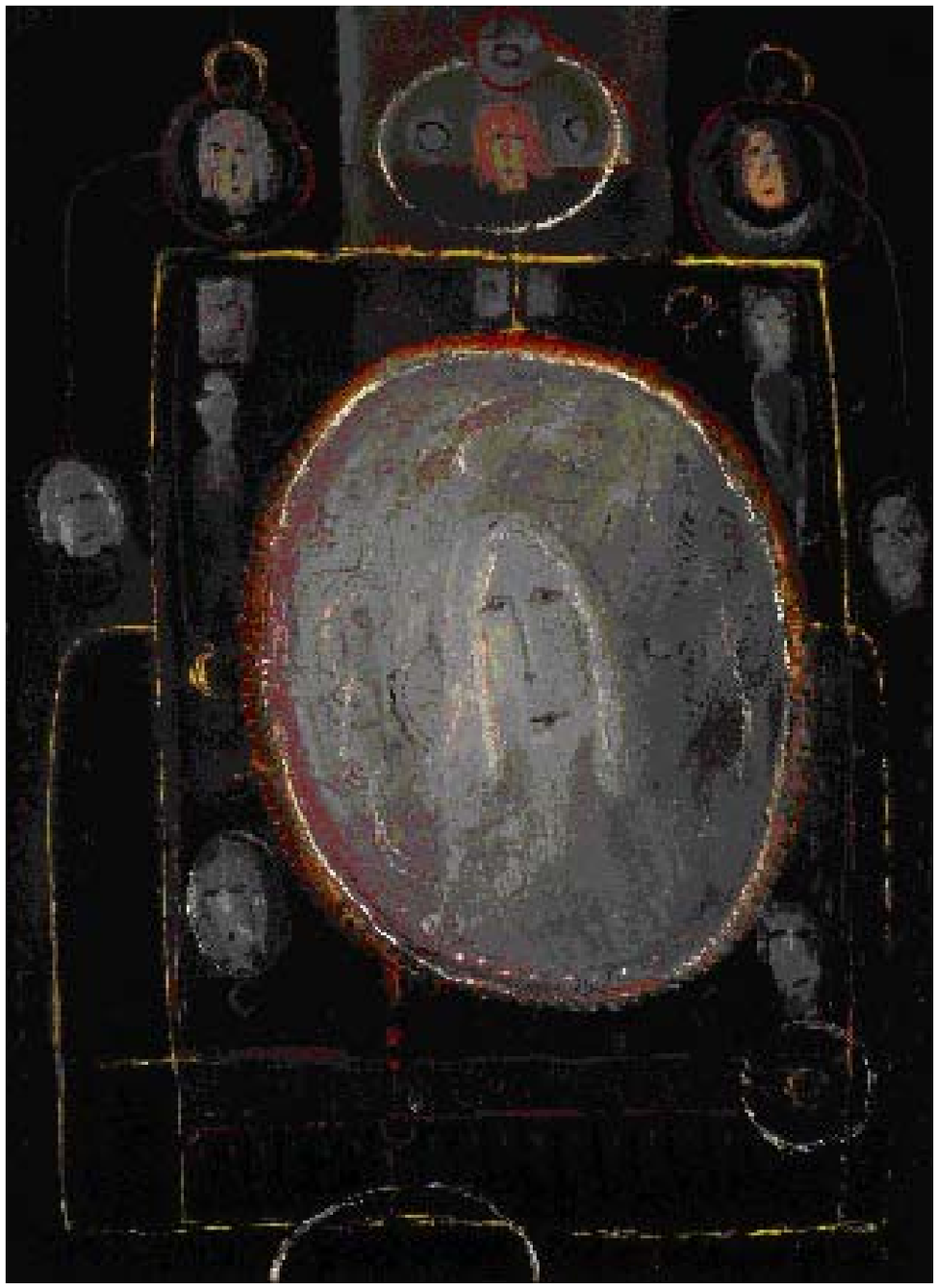

PORTRÉT I./PORTRAIT I, 1970

Františka Kupku –„nedoceněná umělecká osobnost" (Umbro Apollonio) – jehož dílo definované v roce 1912 Apollinairem jako „orfický kubismus", přispělo rozhodujícím způsobem k prosazení principu abstraktivismu mezi „evropskými uměleckými avantgardami", vzpomeňme dále na Josefa Istlera a Mikuláše Medka a v době nedávné na samotného Koblasu.

Podobná situace se nám znovu nabízí dnes s umělkyní Jindrou Husárikovou, jíž poprvé představila Galerie de l´Institute v Paříži a která je dnes jedním z nejvýraznějších představitelů plzeňské skupiny Kontakt. Její umělecké dílo navazuje na odkaz české imaginativní tradice, na jejímž vrcholu stanulo bizarní a vizionářské dílo Františka Janouška, úkladně zavražděného nacisty za poslední války. Obrazy, oleje a tempery různých rozměrů tvoří podstatné jádro tohoto druhého působení slovanské malířky v Itálii po poslední výstavě v r. 1969 v Galerii l´Approdo v Turíně.

Spojující článek s evropským uměním je „fantaskní symbolismus", jež pod svou prestižní nálepkou skrývá mnohá fakta, a mohli bychom dokonce říci mnohé sklony: „magické city", „jasnovidný sen", „psychický automatismus", „snové metamorfózy", „lidovou mladistvou nevinnost", „hlubokou eticko sociální úvahu", atd.

Definice mohou trochu upadnout v zapomnění a po pravdě odkazují do patřičných mezí bezprostřední logické významy, neboť nepokoj ducha je jedním ze základů „symbolistního umění". U vzniku této kriticky-interpretující slepé uličky je přeci jen jeden bod jasný a zřetelný: neupoutává smyslem náhodných jevů, ale upoutává tím, jak přijímá svou proměnu pod tlakem iracionálna „týkající se spirituální formy zázračně znovu nalezené". Československá malířka se nevymyká tomuto pravidlu, přesto však to nepostačí k vysvětlení jemně důvtipné přitažlivosti jejích děl, protože nakonec neexistují v těchto obrazech protkaných zlatou září pradávného „Ráje" proměny „postav" nebo „předmětů", ale spíše vyvstává jakási magická vize, jež by jakoby dočasně pozastavila" „přírodní děni" v atmosféře snu a jasného, avšak mimořádně magického vnímání klidu. Je zcela jasné, že skrze cit a zanícené lyrické vzrušení na Husárikovou zapůsobily – ve 2. polovině 50. let – „noční vize" Toyen a Muziky, ale je to především „poetika primitivismu" tak široce rozšířená na způsob Chagalla, jež jí dopomohly k tomu, aby moderním způsobem znovu objevila skrze tvary a představy tuším slovanského folkloru typy byzantské a gotické tradice. Vskutku vzácný a umělecký styl vyjadřuje bezelstnou, lidovou, originální malbu, v níž se soustřeďují" pošetilost" a „med", jež malý svět dětských snů ronil v toku času: ale jemuž je přesto vzdálena jakákoli myšlenka na „naivnost".

Dalo by se říci, že Husáriková maluje jako malíři děkovných obrazů „ex voto" (nebo Roberto Longhi upomíná zpomalený film), ale se solidní bází umělecké kultury. Vyvolává půvab pradávné lidové ikony a zároveň skladebnou důslednost abstraktně – expresionistického syntetismu. Pohled malířky je zaujatý jednoduchými věcmi „každodenního života": obec, ve které se naro-

tact. It is this incantation that determines all aspects of the painter´ s work, combining them in a chord of pure sound. This work too must have analogies in European painting – and not only there. Even this author has her predecessors among painters – and not only there. But just pure bell can resonate when another bell tolls. And always but with its own typical voice.

Zdenka Čepeláková, 1969

NÁVŠTĚVA/VISIT, 1971

In the past we often witnessed Czechoslovak painters, as well as artists of all Eastern Europe, adapting "paths of international visual culture" and developing original style, let us admit "intentionally progressive", increasing aesthetic experience developing in the western world: let me mention for example František Kupka –"underestimated artistic personality " (Umbro Apollonio) – whose achievement was defined in 1912 by Apollinaire as "Orphic cubism", who substantially contributed to assertion of the principle of abstractivism among the "European artistic avant-garde". And let me further mention Josef Istler and Mikuláš Medek, and recently also Koblasa himself.

A similar situation has occurred now with the painter Jindra Husáriková, first introduced by Gallery de l´Institute in Paris and now one of the most remarkable representatives of the Pilsen group Contact. Her artistic achievement follows the Czech imaginative tradition, dominated by the bizarre and visionary production of František Janoušek, assassinated by the Nazis in the last war. Paintings, oil paintings and temperas of different sizes form a substantial core of activity of the Slavonic painter during her second stay in Italy after her last exhibition in Gallery l´Approdo in Turin in 1969.

The connection to European art is represented by "fantasy symbolism", covering many facts under the prestigious label, even many inclinations: "magic feelings", "prophetic dream", "psychic automatism", "dream meta-

ŘÍMSKÉ TERASY/
ROMAN TERRACES, 1972

MALOVANÉ HODINY/PAINTED CLOCK, 1971

morphoses", "popular youthful innocence", "deep ethical and social reflection", etc.

Definitions may fall into oblivion and in fact it is logical meanings that set the appropriate limits, for unrest of the spirit is one of the foundation stones of "symbolist art". There is a clear point marking the origin of this critically rendering blind end: it does not attract with the meaning of accidental phenomena but with its acceptance of its transformation under the pressure of the irrational "concerning spiritual form miraculously rediscovered". The Czechoslovak painter does not escape this rule, and yet it is not sufficient to explain the fine and witty attraction of her works, for her paintings interwoven with the golden gloss of the ancient "Paradise" do not eventually depict transformations of "characters" and "objects" but rather magic visions as if temporarily stopping "natural processes!" in the atmosphere of dream and clear but extraordinarily magic perception of peace. It is quite clear that the emotions and excited lyricism of the "night visions" of Toyen and Muzika affected Husáriková in the latter half of the fifties, but it was the "poetics of primitivism" in the style of Chagall that primarily helped her rediscover and modernise types of Byzantine and Gothic tradition through shapes and images of Slavonic folklore. The indeed rare and artistic style expresses innocent, folklore, original painting, combining "childishness" and "honey" poured by the small world of childish dreams in the course of time but far from any naiveté.

Husáriková may be said to be painting in the style of painters of votive paintings "ex voto" (or Roberto Longhi reminds of slowed down film), but on a solid basis of artistic culture. The painter evokes the charms of ancient folklore icons in combination with compositional consistence of abstract - expressionist synthesis. The painter´s vision is overwhelmed with simple things of "everyday life": the village where she was born, lovers stopping in the paradise, urban spectres, most ordinary women stories – in the café, in an armchair, on stage, looking out of the window, under small transparent umbrella, at the

V KAVÁRNĚ/IN A CAFÉ, 1974

dila, snoubenci, kteří se pozastavili na nebi, měšťáčtí lidé coby přízraky, příběhy žen a jejich nejvšednějších dějů – u stolku v kavárně, v křesle, na divadelním podiu, když se dívají z okna, pod malým průsvitným deštníkem, u tkalcovského stavu, při karetní hře, lidé na poli, provazochodci, klauni, jizby, úplněk a veškerá symbolika jejích mladistvých let vyrůstající z fantasie a melancholie (plechové ryby, hnízda ve větvích, olejová lampa, bílí koně, svatební závoj, vdovské šaty).

Tyto jednoduché věci, které vyrostly ve „stinných sférách psýché" ztratily reálný prostor a perspektivu, a představují se jako svádivá zjevení, která se nacházejí mezi rostlinným rozkladem a antropologickým zplozením, aby učinily citlivější, bezodkladné a téměř více hmatatelné nelogično, nepravděpodobno naší „existenční rutiny", zázrak, „druhý rozměr" uvnitř neohraničeného prostoru paměti. Je to jako kdyby člověk, přemáhajíc své obavy, (které též zkoumají nakolik a jak „oko" a „naše představivost" mohou být zkorumpovány množstvím předmětů a vraků, do kterých „způsob" kapitalistické výroby chce vštípit smysl současného života) znovu objevil magický labyrint protihodnoty věcí, které se nám představují jako komplici smyslů a perspektiv v jakémsi „onom světě" každodennosti. Tehdy se sen zaplétá s epidermickou fyzičností, historický odkaz s fakty aktuální kroniky v jakési dimenzi prostoru-místa-času, který už nemá mezí, protože v každém okamžiku, jež prožíváme a myslíme si, že nám patří, se magicky skrývá nekonečné množství jiných okamžiků, z minula i z budoucna, našich nebo druhých, reálných nebo vysněných.

Poetická esence Husárikové tkví ve faktu, že pozoruje metamorfózu vesmíru za úzkostlivě uzavřenými okny své malé observatoře „vizionářské umělkyně". Tak staví proti rozkladu vody anebo atmosférického světla upřenost svého uměleckého repertoáru: přesnost obrysových čar postav, rytmicky doprovázených a s láskou vykrystalizovaných; harmonická muzikálnost kompozičního založeni, moudré vloženi tónů barvy, která je daleko od vnucování terapie hořké a frustrantní, nasycují každou věc a udržují každou báseň v živém muzeu naší paměti.

loom, playing cards, people in the field, artistes on the rope, clowns, rooms, full moon and all the symbols of her young age born from imagination and melancholy (sheet fish, nests in branches, oil lamp, white horses, wedding veil, widow dress).

These simple things growing inside the "shadowy corners of the psyche" lost realistic space and perspective, represented as seducing revelations found between plant decomposition and anthropological conception, to create feelings about the immediate and tangible illogical and improbable "existential routine", miracle, a "second dimension" within the infinite space of memory. It is as if man overcoming its apprehension (investigating how much our "eyes" and "imagination" can be corrupted with the crowd of objects and wrecks to which the "way" of capitalist production would like to embody the meaning of contemporary life) rediscovered the magic labyrinth of counter-value of things introduced to us as companions of senses and perspectives in kind of "the other world" of ordinary life. Then dream is interwoven with epidermal physics, historic heritage with facts of current chronicle in a dimension of space-place-time, without limits, for each moment we perceive and believe to own magically hides an infinite number of other moments, past and future, our or foreign, realistic or dreamed.

The poetic essence of Husáriková is in her observation of the metamorphosis of the universe behind anxiously closed windows of her small observatory of a "visionary artist". Thus she counter-positions water decomposition or atmospheric light refraction against concentration of her artistic repertory: accuracy of figure contour, with rhythmical accompaniment and affectionate crystallisation; harmonic musicianship of the composition, wise selection of colour tones, far from imposing bitter and frustrating therapy, saturating each object and keeping each poem in the live museum of our memory.

TURÍN/TURIN, 1972

KARNEVAL/
CARNIVAL, 1974

Tón československé malířky odhaluje vznešenou upřímnost, onu bezelstnou důstojnost bez okázalosti a melancholickou vyrovnanost. Zatímco rozjímá nad nekonečnem, odráží jej do jednoho anebo do malinkého zrcadélka a uchovává jej v čisté eleganci bodu malého formátu, a tehdy, když prochází klikatými a strašidelnými labyrinty, tak její mysl je jasná a krok rychlý, jako mají ti, kdo znají oslnivou důkladnost přímé čáry; a když představuje „vše" co tíží naše okamžiky, tak maluje rukou lehounkou jako pradávný malíř čínského venkova maloval měsíc, stromy, květiny a ryby. Výsledek je povzbuzující a záhadný zároveň: v této šťastné a děsivé „hře proměny" neživé předměty nabývají lidské podoby a kvality, lidé se stávají zvířaty, psychicko-vypravěčské předivo se dává do pochodu jako šumivé „fragmenty" lesa, oděvy „hlavních postav" rostou a kynou jako těsto na chleba.

Je v tom hra – opakuji- ale též symbolicko-alegorická jemná poezie, jež zcela touží po znovunalezení dětských emocí a jež chce dát tomuto světu ideální rozměr.

„Vzdálenost", již Husáriková dále klade mezi sebe a „události dnešního Československa" nezní jako odtažení se od „třídního boje" od „socialismu"; ale pokouší se o pozastavení času a o básnický odklad a jak přetváří skutečnost do pohádky tak předpokládá, že jednoho dne tu bude svět-dítě, který by jí mohl naslouchat a usmívat se, třást se i při „vyprávění", ale tak jako se třesou děti před strašidly dávno zneškodněnými, vyvolanými fantazií. V obrazech předkládá česká malířka pár „obyčejných věcí", téměř by se dalo říci, že je to autobiografický deník jednoho starého vypravěče, který se na této holé pláni barvy „medu" propadá či chřadne, jen aby zrak a sluch zachytil přírodní změny malého objemu, ale hlubokého emotivního významu, proto je tu to šumění oděvů, roztažených vějířů, vůní, šepotů a „ukrytých hlasů".

Floriano de Santi, 1972

The tone of the Czechoslovak painter reveals solemn honesty, innocent dignity without showiness and melancholic balance. While contemplating the infinity, she reflects it in a single tiny little mirror, keeping its pure elegance in a small format, and when her mind passes the curving and spooky labyrinths ... Her mind is clear and her pace is quick, like those who know the dazzling profoundness of straight line; and when she introduces "all" that burdens our time, she paints with light hand like ancient Chinese landscapists painted the moon, the trees, the flowers and the fish. The result is encouraging and mysterious at the same time: in this happy and nightmarish "play of transformation" dead objects acquire human appearance and quality, while people become animals, the psychological – narrative web starts moving like effervescent "fragments" of the forest, garments of the main characters grow and rise like bread dough.

This is an element of game – I repeat – but also symbolic – allegorical fine poetry, longing for rediscovery of childish emotions and ideal dimension of this world.

"The distance" put by Husáriková between herself and the "events of contemporary Czechoslovakia" does not sound like detachment from "class struggle" and "socialism" but rather like an attempt to stop time for a while, poetic postponement. As she transforms the world into a fairy-tale she assumes that one day the world will be a child listening to her and smiling, trembling while listening like children tremble when hearing about spectres, long made harmless, and created by imagination. The paintings offer a couple of "ordinary things", they are an autobiographical diary of an old narrator, dying or sinking in the middle of this bare honey-coloured plain for its eyes and ears to be able to grasp a small-scale natural transformation of deep emotional meaning. That is why there is the swish of dresses, opened fans, scents, whispers and "hidden voices".

Floriano de Santi, 1972

Obrazy Jindry Husárikové mají jeden neobvyklý rozměr. Je to rozměr psychický. Tato malířka dobře ví, že člověk není jen rozum, že člověk nejsou jen oči, ale že jsou to taky jeho vzpomínky, radosti, smutky i naděje. A že je možné vzpomínkami i poetickými dojmy z minula člověka zdokonalovat a obrozovat. Ale tohle vědomí by samo o sobě nestačilo.

Jindra Husáriková je totiž sama vlastnicí poetického vzpomínkového pokladu s nepřeberným množstvím zrcadel. Už jí podle všeho přestalo být líto toho, co se v minulosti stalo, a tak může zastavit všechny hodiny, nechat čas dokonce běžet nazpátek a ze své hluboké paměti citových obrazů vylovit to, co právě potřebuje k útěše a štěstí svého vlastního srdce. Jednou je to pouť na vesnici, podruhé kouzelná lampa, jindy kolotoč loutek nebo maminčina truhla. Jindra Husáriková dokonce posouvá věci současné do dávnějšího času, aby je mohla zobrazit na barevném pozadí své paměti a vybavit je poetičností vzpomínky. Pohleďme ne její obrazy z cirkusu! Berou mi dech svou tichou existencí, básnivou silou i jemným smutkem, s nímž její postavy očekávají nadcházející štěstí, které možná ani nepřijde.

Někdy si myslívám, že dávní bohové si zachovali útočiště v paměti žen. Při prohlížení obrazů Jindry Husárikové se mi to potvrzuje.Jak tahle obdivuhodná malířka pracuje? Jistě má své tajné klíče, kterými otvírá svůj úžasný vzpomínkový trezor. Možná, že to jsou mocné zážitky vizuální – báně pravoslavných kostelíků by tomu nasvědčovaly- určitě to jsou silné citové vjemy, možná že je to i hudba a intensivní podněty z četby. Nic tu není nepravděpodob-

Jindra Husáriková´s paintings include an unusual dimension – psychic dimension. The painter knows well that man is not only the mind, or the eyes, man is also memories, joys, sorrows and hopes. And that it is possible to improve and revive man with memories and poetic perceptions of the past. This awareness, however, would not be enough.

Jindra Husáriková is the owner of a poetic memory treasure and an infinite number of mirrors. She is no longer sorry for what happened in the past, and so she can stop all clocks, or even let the time run backwards, and produce what she just needs for consolation and happiness of her own heart from her deep memory of emotional images. Once it is a village feast, other time a magic lamp, or a merry-go-round with puppets or mother´ s box. Jindra Husáriková even moves contemporary things into the past, to be able to depict them against the colour background of her memory and equip them with the poetry of a memory. Let us view her circus paintings! They are breathtaking with their silent existence, poetic power and fine sorrow with which her characters are awaiting coming happiness, which may even not come at all.

I sometimes think that gods have found asylum in the memory of women. Viewing paintings of Jindra Husáriková I feel convince that it is true. How does this remarkable painter work? She must have secret keys to her wonderful treasury. The keys may be powerful visual experiences – domes of Eastern Christian churches suggest this – the keys certainly include strong emotional perceptions, maybe even music and stimuli from reading. Nothing is unlikely for Jindra Husáriková has a lot of senses and extraordinary power of perception. Her psyche is complex and sensitive and harmonising. Her in-

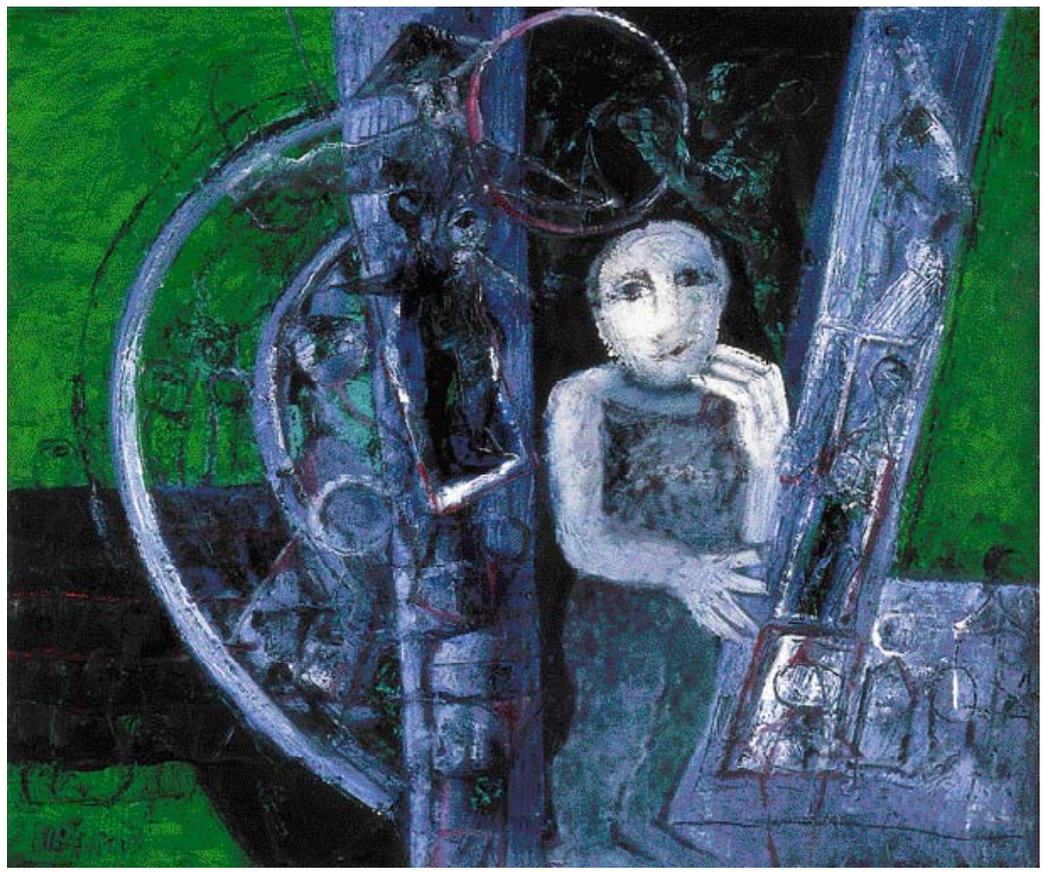

Z MONTMARTRU/
MONTMARTRE, 1973

SNOUBENCI/COUPLE TO BE, 1974

né, protože Jindra Husáriková má hodně smyslů a neobyčejnou vnímavost. Její psýcha je složitá, citlivá a musím ještě dodat: harmonizující. Její vlastní neklid zůstává u ní samotné a síto její představivosti propouští na obraz podivuhodné a jímavé malířské celky vysvobozené ze šablony lidského života a vybavené zvláštní rovnováhou, bytostným klidem a poetickým oparem. Velice mě dojímá samota jejích lidských hlav se snivými tvářemi nebo celých postav, které se zdají jakoby zapomněly samy na sebe. Bývá jich často na jednom obraze několik, jenomže spolu nemluví, zdá se, že se navzájem ani nevidí, ale jsem si jist, že si mezi sebou rozumějí. Dokonce mi připadá, že se něco udiveně ptají. Snad takhle: Co je život? Co je touha? Co je stvoření? Co je štěstí? Co je hvězda? A odpověď, která se ozývá v našem nitru, je kupodivu šťastná. Mluví o zítřku právě tak krásném a klidném, jako je krásná a klidná obrazová vzpomínka, kterou se nás Jindra Husáriková ptá. Ano, právě v tomhle je tato malířka nová, budoucí a neváhám říct optimistická.

Snad bych měl nakonec uvést, jak obrazy Jindry Husárikové působí na mě samotného, protože jde o zážitek zcela mimořádný. Musím se totiž dívat na její obrazy nejen očima, ale současně taky tou částí vědomí, kterou jinak málo používám. Navazuji s postavami a věcmi z obrazů přímý kontakt, a ten je možný nikoliv přes můj neklid, ale jedině přes vlastní životní zkušenosti, přes vlastní zásobu poetických dojmů. Nemusím se před obrazy hájit, ani něco dokazovat, moje struny přece znějí podobně. Mám najednou dost času a vím všechno. Jsem vysvobozen z úzkosti přítomné minuty, rozhošťuje se ve mě klid a mír. Cítím dokonce jakási křehká, vzdušná a ještě nevyzkoušená křídla, která se mě chystají odnést do šťastnějších dnů. Řekl bych, že se ve mě odehrává nějaká zvláštní neviditelná slavnost. A proto si obrazy Jindry Husárikové ukrývám ve svých očích a ve svém nitru, proto se k nim stále vracím.

Bohumil Říha, 1972

ternal unrest remains inside her and the sieve of her imagination only lets out remarkable and moving wholes freed from the matrix of human life and endowed with specific balance, essential peace and poetic mist. I feel deeply moved with the loneliness of her human heads with dreamy faces or whole figures appearing to have forgotten about themselves. They are often several of them in a painting, and they do not communicate with each other, as if they hardly saw each other, and still I am convinced that they understand each other. I even feel as if they were surprised and asking about something. Maybe: Shat is life? What is longing? What is creation? What is happiness? What is star? And, surprisingly enough, the reply sounding in our heart is happy, speaking about the tomorrow as beautiful and peaceful as the picture memory posing the question. Oh yes, this is where the painter is novel, future-oriented, and I am not afraid to say optimistic.

I should perhaps conclude with saying what impression Jindra Husáriková´s paintings leave in myself, for my experience is quite extraordinary. I must view her paintings not only with my eyes, but also with the part of my conscience which I rarely utilise otherwise. I make direct contact with the figur es and objects in the paintings, and this contact is not possible through my unrest, but only through my own life experience, my own inventory of poetic impressions. I do not need to defend myself in front of the paintings, my strings sound the same tone. I do not lack time and knowledge when watching them. I am freed from the anxiety of the present moment, I feel peace. I even feel something like fragile, still untried wings ready to carry me to happier days. I would say that a strange, invisible festival is going on inside me. And that is why I hide paintings of Jindra Husáriková in my eyes and in my mind, that is why I keep returning to them.

Bohumil Říha, 1972

PARTNEŘI/PARTNERS, 1974